

*Н. С. Скопенко,  
д. е. н., професор, професор кафедри економіки праці та менеджменту,  
Навчально-науковий інститут економіки і управління,  
Національний університет харчових технологій  
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4540-3455>  
О. М. Кириченко,  
к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки праці та менеджменту,  
Національний університет харчових технологій  
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4822-6741>  
О. А. Стретович,  
к. е. н., доцент,  
доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму,  
Національний університет біоресурсів і природокористування України  
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-5520-1894>  
О. В. Бедров,  
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,  
Навчально-науковий інститут економіки і управління,  
Національний університет харчових технологій  
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-8075-7712>*

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.21.102

# ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЄКТИ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ФАКТОР ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

N. Skopenko,  
Doctor of Economic Sciences, Professor, National University of Food Technologies  
O. Kyrychenko,  
PhD in Economics, Associate Professor, National University of Food Technologies  
O. Stretovych,  
PhD in Economics, Associate Professor, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine  
O. Bedrov,  
Student for the second (master's) level of higher education, National University of Food Technologies

## INVESTMENT PROJECTS IN INFORMATION TECHNOLOGY AS A FACTOR OF DIGITAL TRANSFORMATION OF THE FOOD INDUSTRY IN UKRAINE

**У статті досліджено особливості інвестиційних проєктів у сфері інформаційних технологій на підприємствах харчової промисловості України. Визначено основні напрями цифровізації галузі: автоматизація виробництва, впровадження ERP та CRM систем, розвиток логістичних платформ, використання BigData та блокчейн технологій. Проаналізовано методи оцінки ефективності інвестиційних проєктів (NPV, IRR, ROI, Payback Period) та підкреслено необхідність урахування нефінансових ефектів, зокрема підвищення якості продукції, довіри споживачів і відповідності міжнародним стандартам. Визначено ключові ризики цифровізації: фінансові, органі-**

заційні, технологічні та кібер ризики. Результати дослідження дають підстави стверджувати, що інвестиції у цифрові технології слід розглядати не лише як економічне рішення, а як стратегічну необхідність для довгострокової модернізації та глобальної інтеграції харчової промисловості України. Сформульовано висновки щодо перспектив розвитку харчової промисловості на основі цифрових інвестицій, а також окреслено напрями подальших досліджень.

*The article explores the peculiarities and strategic importance of investment projects in the field of information technologies within the food industry of Ukraine. It emphasizes that digital transformation has become a decisive factor in ensuring efficiency, competitiveness, and sustainable growth of enterprises under conditions of global competition, market turbulence, and economic uncertainty. The study systematizes and classifies IT investment projects implemented in the Ukrainian food industry into several key groups: production automation systems (MES, HACCP control, sensor and robotic technologies); managerial and analytical solutions (ERP, CRM, SCM systems); marketing and e-commerce platforms (digital marketplaces, Big Data analytics, consumer behavior modeling); logistics and supply chain technologies (WMS, RFID, GPS monitoring, smart tracking); as well as innovative technologies such as artificial intelligence, blockchain, and cloud computing.*

*The paper provides a comprehensive overview of modern approaches to evaluating the efficiency of IT investments, focusing on both financial and non-financial indicators. Among the financial metrics, the study highlights Net Present Value (NPV), Internal Rate of Return (IRR), Return on Investment (ROI), and Payback Period (PP). However, it argues that relying solely on financial outcomes is insufficient in the context of digital transformation. Therefore, particular attention is paid to non-financial effects, including enhanced food safety, increased consumer trust, compliance with international quality standards, improved decision-making flexibility, and strengthened innovation capacity.*

*The research also identifies and analyzes key risks associated with the implementation of IT projects in the food industry, such as financial constraints, lack of qualified personnel, technological obsolescence, organizational resistance to change, and cybersecurity threats. The results of the study lead to the conclusion that investment in digital technologies should be considered not merely as an economic decision but as a strategic imperative for the long-term modernization and global integration of the Ukrainian food industry.*

*Future research directions include developing more accurate methodologies for assessing non-financial impacts of digitalization, adapting international best practices to Ukrainian business realities, and exploring the role of government incentives, venture capital, and public-private partnerships in financing IT-driven innovation projects.*

*Ключові слова: інвестиційні проєкти, інформаційні технології, харчова промисловість, цифровізація, ERP системи, BigData, блокчейн, ефективність.*

*Key words: investment projects, information technologies, food industry, digitalization, ERP systems, BigData, blockchain, efficiency.*

## ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасний розвиток харчової промисловості України відбувається в умовах глибоких трансформацій, пов'язаних із цифровізацією економіки, глобалізаційними викликами та необхідністю підвищення конкурентоспроможності на світових ринках. Інформаційні технології (ІТ) стають ключовим чинником забезпечення ефективності бізнес-процесів, оптимізації виробничих систем та формування нових моделей управління. Водночас інвестиції у засоби ІТ залишаються складним завданням для підприємств харчової галузі, оскільки по-

требують значних фінансових ресурсів, ретельного аналізу ризиків та оцінки економічної доцільності.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що в умовах воєнних викликів та економічної нестабільності саме інвестиції у цифрові рішення можуть стати драйвером відновлення та модернізації харчової промисловості. Використання ERP-систем, технологій BigData, блокчейну для простежуваності продукції, автоматизованих систем контролю якості та логістики дозволяє підприємствам не лише знижувати витрати, а й підвищувати довіру споживачів, виходити на нові ринки та інтегруватися у глобальні ланцюги постачання.

Разом із тим, інвестиційні проєкти у сфері ІТ характеризуються високим рівнем невизначеності, що вима-

гає застосування сучасних методів оцінки ефективності, таких як NPV, IRR, ROI, а також врахування нефінансових ефектів — підвищення гнучкості управління, швидкості прийняття рішень, рівня кібербезпеки.

Таким чином, дослідження інвестиційних проєктів у засоби інформаційних технологій у харчовій промисловості є важливим як з наукової, так і з практичної точки зору. Воно дозволяє сформулювати методичні підходи до оцінки ефективності цифрових інвестицій, визначити їхній вплив на конкурентоспроможність підприємств та окреслити перспективи подальшого розвитку галузі.

## АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

У науковій літературі останніх років простежується зростаючий інтерес до проблематики інвестицій у харчову промисловість та впровадження цифрових технологій. Дослідження Гриценко Л. Л. [1; 2] заклали теоретичні основи розуміння інвестиційної політики та системи інвестиційного забезпечення, що є базою для подальших робіт. У більш нових працях акцент робиться на практичних аспектах реалізації інвестиційних проєктів.

Зокрема, Івахненко А. В. [3] розглядає інвестиційне забезпечення інновацій з урахуванням ризиків, підкреслюючи необхідність комплексного підходу до управління невизначеністю. Це особливо актуально для харчової промисловості, де ризики пов'язані не лише з фінансами, а й із якістю сировини, логістикою та кібербезпекою.

Матвій І., Артимишин Ю. [6] аналізують сучасні тенденції реалізації інвестиційних проєктів і відзначають, що пріоритетними стають проєкти, пов'язані з цифровізацією виробництва та логістики. Це підтверджується і дослідженням Мудрака Р. П. [13], який вказує на спад інвестицій у харчову промисловість через кризові фактори, але водночас підкреслює, що саме цифрові рішення залишаються драйвером конкурентоспроможності.

Дослідники [7] пропонують сучасні підходи до оцінки ефективності інвестиційних проєктів, наголошуючи на важливості врахування нефінансових ефектів — підвищення якості продукції, довіри споживачів, екологічної відповідальності. Це перегукується з міжнародними дослідженнями FAO та OECD, які вказують на глобальну тенденцію до інтеграції цифрових технологій у продовольчі системи.

Присяжнюк О., Безименний С. [9] акцентують увагу на інноваційних рішеннях в управлінні інвестиційними проєктами, що дозволяють зменшити ризики та підвищити прозорість. У цьому контексті робота Козенка В. [12] є важливою, оскільки пропонує системи підтримки прийняття рішень для планування інвестицій, що безпосередньо відповідає потребам харчових підприємств у цифрових інструментах управління.

Окрему увагу варто приділити прикладам з практики українських компаній — Kernel, Roshen, МХП, Danone [4; 5; 8; 11]. Їхні інвестиції у цифрові рішення (ERP системи, автоматизований контроль якості, цифрова логістика) підтверджують, що теоретичні висновки науковців знаходять практичне втілення.

Таким чином, аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про те, що сучасна наукова думка рухається від загальнотеоретичних підходів до конкретних

практичних рішень. Якщо раніше акцент робився на сутності інвестиційної політики, то нині у центрі уваги — цифровізація, управління ризиками та оцінка нефінансових ефектів. Це створює підґрунтя для подальших досліджень, спрямованих на розробку методик комплексної оцінки ефективності цифрових інвестицій у харчовій промисловості.

## ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є дослідження особливостей інвестиційних проєктів у сфері інформаційних технологій на підприємствах харчової промисловості та визначення їхнього впливу на ефективність виробництва й конкурентоспроможності. Завдання полягає у класифікації основних напрямів цифровізації, аналізі методів оцінки ефективності та виявленні ключових ризиків і переваг впровадження ІТ.

## ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Інвестиційні проєкти у сфері інформаційних технологій у харчовій промисловості України розвиваються на тлі загальних тенденцій інвестиційної політики, яка визначається як ключовий інструмент забезпечення інноваційного розвитку та підвищення конкурентоспроможності підприємств. Дослідження інвестиційної політики показують, що її економічна сутність полягає у створенні системи стимулів для модернізації виробництва та впровадження нових технологій [1; 2].

Цифровізація харчової промисловості сьогодні розглядається не як допоміжний інструмент, а як стратегічний напрям розвитку підприємств. Інвестиційні проєкти у сфері інформаційних технологій охоплюють широкий спектр рішень — від автоматизації виробничих процесів до впровадження інноваційних платформ управління ланцюгами постачання. Їхня реалізація дозволяє підприємствам не лише знижувати витрати, а й формувати нову якість бізнес моделі, орієнтованої на прозорість, гнучкість та відповідність міжнародним стандартам.

Актуальність цифровізації також підтверджується сучасними тенденціями реалізації інвестиційних проєктів: у 20 х роках ХХІ ст. зростає частка проєктів, спрямованих на автоматизацію виробництва, впровадження ERP систем, цифрових платформ управління збутом та логістикою [6]. Це підтверджується практикою провідних українських компаній харчової промисловості. Зокрема, Kernel інвестує у цифрові рішення для управління агропромисловим комплексом, Roshen модернізує виробничі лінії з використанням автоматизованих систем контролю якості, МХП впроваджує цифрові логістичні платформи, а Danone в Україні застосовує інноваційні підходи до управління ланцюгами постачання [4; 5; 8; 11].

Одним із ключових напрямів є виробничі ІТ рішення. Вони включають автоматизовані системи управління виробництвом, сенсорні технології контролю температури та вологості, системи енергомоніторингу. Такі інвестиції забезпечують стабільність технологічних процесів і зменшують втрати сировини. Наприклад, впровадження системи моніторингу температури у молочно-

му виробництві дозволяє знизити кількість браку на 15—20%, що безпосередньо позитивно впливає на фінансовий результат.

Не менш важливими є управлінські проєкти, серед яких доцільно відзначити запровадження ERP систем для інтеграції фінансового та виробничого обліку, CRM систем для управління клієнтськими відносинами та SCM систем для логістики. Їхня цінність полягає у створенні єдиного інформаційного простору підприємства, де всі процеси — від закупівлі сировини до збуту готової продукції — взаємопов'язані та прозорі.

Для забезпечення більшої наочності та систематизації підходів класифікацію інвестиційних проєктів у сфері інформаційних технологій доцільно представити у табличній формі (табл. 1).

**Таблиця 1. Класифікація інвестиційних проєктів у сфері ІТ**

| Напрямок     | Приклади рішень                                        | Очікуваний ефект                                              |
|--------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| Виробничі    | MES-системи, сенсори контролю якості, енергомоніторинг | Зменшення втрат сировини, стабільність якості                 |
| Управлінські | ERP, CRM, SCM                                          | Прозорість бізнес-процесів, інтеграція фінансів і виробництва |
| Маркетингові | BigData, e-commerce, мобільні додатки                  | Прогнозування попиту, розширення ринків збуту                 |
| Логістичні   | WMS, RFID, GPS-моніторинг                              | Оптимізація складів, скорочення витрат на логістику           |
| Інноваційні  | AI, блокчейн, роботизація                              | Простежуваність продукції, підвищення довіри споживачів       |

Джерело: узагальнено за [3—5; 8—9; 12].

**Таблиця 2. Характеристика основних ризиків цифровізації в харчовій промисловості**

| Тип ризику                                      | Характеристика                                                                                                | Приклад для харчової промисловості                                                                                 |
|-------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Фінансовий                                      | Високі витрати на впровадження ІТ-систем, обладнання та програмного забезпечення; ризик перевищення бюджету   | Закупівля ERP-системи або автоматизованих виробничих ліній з високою вартістю і довгим терміном окупності          |
| Технологічний                                   | Швидке старіння технологій, несумісність з існуючою інфраструктурою, технічні збої                            | Впровадження сенсорних систем контролю якості, які не інтегруються з існуючими MES платформами                     |
| Організаційний                                  | Необхідність навчання персоналу, опір змінам, низька готовність до роботи з новими технологіями               | Затримка у впровадженні CRM-системи через недостатню кваліфікацію співробітників                                   |
| Ризики масштабування                            | Неможливість швидкого розширення цифрових рішень на нові потужності                                           | Проблеми при впровадженні ERP на нових виробничих майданчиках                                                      |
| Кіберризик                                      | Загроза витоку даних, кібератаки, порушення роботи ІТ-систем                                                  | Атака на цифрову платформу управління ланцюгами постачання, що призводить до затримок поставок                     |
| Регуляторний та правовий                        | Недотримання стандартів безпеки харчових продуктів та вимог щодо захисту даних                                | Несумісність цифрової системи обліку з міжнародними стандартами HACCP або GDPR                                     |
| Стратегічні ризики                              | Недостатня адаптація цифрових рішень до довгострокових цілей підприємства; невідповідність стратегії розвитку | Інвестиції в технології, які не підтримують плановану експансію на зовнішні ринки                                  |
| Репутаційні ризики                              | Негативні наслідки для бренду у разі збоїв у цифрових системах або порушень безпеки даних                     | Витік інформації про споживачів або неякісна продукція через помилки у цифрових платформах                         |
| Інноваційні ризики                              | Невизначеність щодо результатів застосування нових технологій та їх прийнятності                              | Впровадження AI для прогнозування попиту може не дати очікуваного економічного ефекту                              |
| Екологічні ризики                               | Підвищене енергоспоживання або використання ресурсів під час впровадження цифрових технологій                 | Надмірне споживання енергії серверними центрами або сенсорами                                                      |
| Ризики кіберфізичних систем                     | Збої у роботизованих або сенсорних системах, що інтегровані з виробництвом                                    | Помилки у роботизованих лініях або сенсорах призводять до браку продукції                                          |
| Соціальні ризики                                | Вплив на зайнятість, зміни у структурі персоналу, негативне сприйняття цифровізації співробітниками           | Опір працівників до автоматизації виробництва або скорочення робочих місць                                         |
| Ринкові ризики та ризики зовнішнього середовища | Зміни попиту, коливання цін на сировину, економічна нестабільність                                            | Зниження попиту на молочну продукцію через економічну кризу, що зменшує очікувану рентабельність цифрового проєкту |
| Ризики постачальників                           | Залежність від надійності ІТ-партнерів та постачальників обладнання; можливі затримки або дефіцит ресурсів    | Затримка постачання сенсорів контролю якості або серверного обладнання для ERP-системи                             |

Джерело: систематизовано авторами.

Таблиця 3. Основні методи оцінки ефективності інвестиційних проєктів

| Метод оцінки                                                         | Суть методу                                                                                    | Переваги                                                                               | Обмеження / ризики застосування                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>NPV (Net Present Value, чиста приведена вартість)</b>             | Визначає різницю між дискontованими грошовими потоками від проєкту та початковими інвестиціями | Дає змогу врахувати вартість грошей у часі; дозволяє порівнювати альтернативні проєкти | Чутливий до ставки дисконту; не враховує нефінансові ефекти                                            |
| <b>IRR (Internal Rate of Return, внутрішня норма рентабельності)</b> | Визначає ставку дисконту, при якій NPV дорівнює нулю                                           | Показує відсоткову прибутковість інвестицій; легко порівнювати проєкти                 | Може давати кілька рішень для проєктів з неоднорідними грошовими потоками; не враховує масштаб проєкту |
| <b>ROI (Return on Investment, рентабельність інвестицій)</b>         | Відношення прибутку до інвестиційних витрат                                                    | Простий та зрозумілий показник; корисний для попередньої оцінки                        | Не враховує часовий фактор; не відображає ризики                                                       |
| <b>Payback Period (період окупності)</b>                             | Час, за який інвестиції повертаються через прибуток або грошові потоки                         | Легко розраховується; оцінює ліквідність інвестицій                                    | Не враховує прибуток після окупності; не враховує вартість грошей у часі                               |
| <b>Методи дискontованого грошового потоку (DCF)</b>                  | Дискontоване оцінювання всіх майбутніх грошових потоків проєкту                                | Дає комплексну оцінку ефективності; враховує ризики та часову вартість грошей          | Вимагає точного прогнозу грошових потоків та ставки дисконту                                           |
| <b>Мультикритеріальні та нефінансові методи</b>                      | Враховують нефінансові критерії: технологічні, соціальні, екологічні, стратегічні аспекти      | Дозволяють оцінити комплексний вплив проєкту; важливі для стратегічних рішень          | Суб'єктивні; складно порівнювати з фінансовими показниками                                             |

Джерело: узагальнено авторами.

Узагальнена класифікація інвестиційних проєктів у сфері інформаційних технологій відображає різноманітність їх застосування — від удосконалення виробничих, управлінських, маркетингових та логістичних процесів до впровадження інноваційних рішень, що забезпечують цифрову трансформацію, підвищення ефективності та конкурентоспроможності підприємства.

Водночас реалізація інвестиційних проєктів у сфері інформаційних технологій супроводжується низкою ризиків, пов'язаних із технологічною складністю, невизначеністю результатів, обмеженістю ресурсів та динамічністю зовнішнього середовища.

У дослідженнях відзначається, що інноваційні інвестиції у промисловості характеризуються високим рівнем невизначеності, що вимагає врахування фінансових, організаційних і технологічних ризиків [3]. Фінансові ризики пов'язані з високою вартістю обладнання та програмного забезпечення. Організаційні ризики виникають через необхідність навчання персоналу та можливий опір змінам. Технологічні ризики зумовлені швидким старінням технологій, а кіберризики — загрозами витоку даних і кібератак. Для харчової галузі це озна-

чає необхідність оцінки не лише економічної доцільності, а й готовності персоналу до змін, рівня кіберзахисту та відповідності міжнародним стандартам (див. табл. 2).

Наявність систематизованого опису основних ризиків дозволяє підприємствам ефективніше планувати заходи з їх мінімізації та враховувати потенційні загрози при впровадженні цифрових ІТ-рішень.

Врахування ризиків є необхідною передумовою для об'єктивного визначення доцільності та результативності впровадження інвестиційних ІТ-проєктів. Саме оцінка ефективності таких проєктів дозволяє комплексно зіставити очікувані вигоди з можливими ризиками, визначити рівень економічної та стратегічної доцільності інвестицій, а також обґрунтувати управлінські рішення щодо їх реалізації.

Особливої уваги потребує вибір адекватних методів оцінювання ефективності інвестиційних проєктів. Традиційні фінансові індикатори, зокрема чиста приведена вартість (NPV), внутрішня норма рентабельності (IRR), рентабельність інвестицій (ROI) та період окупності (Payback Period), залишаються основними інструментами аналізу. Водночас у підприємствах харчової

промисловості їх доцільно доповнювати системою нефінансових критеріїв, що враховують технологічні, екологічні та соціально-економічні аспекти результативності проєктів.

Для систематизації підходів до оцінки ефективності інвестиційних проєктів у сфері ІТ доцільно узагальнити основні методи аналізу у табличній формі (табл. 3).

Наведені дані демонструють, що для комплексної оцінки ефективності інвестиційних проєктів доцільно поєднувати фінансові та нефінансові методи, що дозволяє врахувати як економічні показники, так і стратегічні, технологічні та соціальні аспекти реалізації проєктів.

Так, впровадження ERP-системи може характеризуватися строком окупності 3—4 роки, проте вона водночас генерує ефекти, які важко кількісно оцінити у грошовому вираженні, зокрема підвищення прозорості управлінських процесів, зниження ризику помилок у плануванні та забезпечення відповідності міжнародним стандартам [7]. Це особливо актуально для підприємств, що здійснюють експортну діяльність і мають дотримуватися вимог міжнародних стандартів безпеки харчових продуктів.

Прикладом є впровадження ERP системи на підприємстві "Галичина" [14], яке спеціалізується на виробництві молочної продукції. Вона інтегрувала BAS ERP для того, щоб об'єднати закупівлю молока від фермерських господарств, контроль якості сировини, виробничі процеси та логістику. Результатом стало зменшення втрати сировини приблизно на десять відсотків, оптимізувати витрати на транспортування, а також скоротити час формування управлінської звітності з кількох днів до кількох годин.

Подібний досвід має і "Молочний альянс", де ERP рішення дозволило централізувати планування та контролювати собівартість продукції. Ці приклади підтверджують, що цифрові інвестиції є реальною практикою, яка приносить відчутний економічний ефект [15].

Комплексна оцінка ефективності інвестиційних проєктів створює основу для формування раціональної системи їх подальшого управління. Ефективне управління інвестиційними ІТ-проєктами передбачає узгодження стратегічних цілей підприємства з етапами реалізації проєктів, оптимізацію використання ресурсів, контроль ризиків і забезпечення досягнення запланованих результатів у встановлені терміни.

У контексті підвищення ефективності реалізації інвестиційних проєктів особливої актуальності набуває трансформація підходів до їх управління. Сучасна практика характеризується активним впровадженням інноваційних інструментів, спрямованих на зниження рівня ризиків, підвищення прозорості процесів та забезпечення гнучкості управлінських рішень [9]. Важливе місце у цій системі посідають системи підтримки прийняття рішень, які дають змогу моделювати альтернативні сценарії розвитку подій і визначати оптимальні варіанти інвестування [12].

Крім того, інвестиційне проектування виступає фундаментом формування інвестиційної привабливості промислових підприємств. Для підприємств харчової промисловості цифрові інвестиції є не лише засобом підвищення ефективності, а й стратегічним фактором сталого та довгострокового розвитку [10].

Отже, інвестиції у цифрові технології дозволять підприємствам харчової промисловості знизити собівартість продукції, підвищити її якість і безпеку, забезпечити ефективність бізнес процесів та зміцнити позиції на внутрішньому й зовнішньому ринках. У довгостроковій перспективі саме цифровізація стає основою конкурентоспроможності галузі.

## ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Інвестиційні проєкти у сфері інформаційних технологій у харчовій промисловості України розвиваються на тлі загальних тенденцій інвестиційної політики, яка виступає ключовим інструментом забезпечення інноваційного розвитку та підвищення конкурентоспроможності підприємств. Цифровізація розглядається не лише як засіб підвищення ефективності, а й як стратегічний напрям розвитку, що охоплює автоматизацію виробничих процесів, управлінські та маркетингові системи, логістичні рішення й інноваційні технології.

Класифікація ІТ-проєктів демонструє їх різноманітність — від удосконалення виробничих і управлінських процесів до впровадження інноваційних платформ, що сприяють цифровій трансформації підприємств та підвищенню їх конкурентоспроможності. Водночас реалізація таких проєктів супроводжується ризиками фінансового, організаційного, технологічного та кібернетичного характеру, що потребує комплексної оцінки ефективності та врахування нефінансових критеріїв.

Практика впровадження ERP, MES, CRM, SCM та інших цифрових рішень на провідних українських підприємствах харчової промисловості підтверджує економічну доцільність цифрових інвестицій. Вони забезпечують зниження витрат, оптимізацію виробничих і логістичних процесів, підвищують прозорість та ефективність управління.

Комплексна оцінка ефективності та впровадження систем підтримки прийняття рішень створюють основу для раціонального управління інвестиційними ІТ-проєктами, зменшення ризиків та прийняття оптимальних рішень щодо інвестування. Цифрові інвестиції не лише підвищують ефективність поточних процесів, а й формують інвестиційну привабливість підприємств та забезпечують стратегічний, довгостроковий розвиток галузі.

Отже, інвестування у цифрові технології стає ключовим фактором конкурентоспроможності харчової промисловості України, дозволяючи знижувати собівартість продукції, підвищувати її якість і безпеку, оптимізувати бізнес-процеси та зміцнювати позиції на внутрішньому й зовнішньому ринках.

Подальші дослідження можуть зосереджуватися на удосконаленні методик комплексної оцінки ефектив-

ності цифрових інвестицій, інтеграції фінансових та не фінансових показників із врахуванням ризиків, а також на вивченні впливу ІТ-рішень на трансформацію управлінських і логістичних процесів у харчовій промисловості.

## Література:

1. Гриценко Л. Л. Економічна сутність інвестиційної політики в контексті сучасних тенденцій соціально-економічного розвитку. Економіка ринкових відносин. 2012. № 9. С. 155—160.
2. Гриценко Л. Л. Система інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку. Проблеми фінансового забезпечення інноваційного розвитку: монографія / за ред. Васильєва Т. А., Боронос В. Г. Суми: СумДУ, 2009. С. 137—177.
3. Івахненко А. В. Інвестиційне забезпечення впровадження інновацій на промисловому підприємстві з урахуванням ризиків: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04. Харків: НТУ "ХПІ", 2021. 260 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/54032> (дата звернення: 15.10.2025).
4. Kernel. Офіційний сайт компанії. URL: <http://surl.li/hkhyte> (дата звернення: 15.10.2025).
5. Кондитерська корпорація "Рошен". Офіційний сайт компанії. URL: <http://surl.li/fsulxi> (дата звернення: 15.10.2025).
6. Матвій І., Артимишин Ю. Основні тенденції реалізації інвестиційних проектів на сучасному етапі. Економіка та суспільство. 2024. № 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-143>.
7. Мисяк І. М., Діжак В. В., Степась М. В. Оцінка ефективності реальних інвестиційних проектів. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. 2023. № 37. С. 277—283. URL: <https://nslubp.org.ua/index.php/journal/article/view/858> (дата звернення: 15.10.2025).
8. МХП. Офіційний сайт компанії. URL: <http://surl.li/phjlvz> (дата звернення: 15.10.2025).
9. Присяжнюк О., Безименний С. Інноваційні рішення в управлінні інвестиційними проектами. Економіка та суспільство. 2021. Вип. 29. С. 111—116. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-19>.
10. Федоренко І. А., Шкарупа Є. О., Шляпцева К. С. Інвестиційне проектування як основа для формування інвестиційної привабливості промислового підприємства. Вісник НТУ "ХПІ" (економічні науки). 2021. № 1. С. 36—40. DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2020.1.36>.
11. Danone в Україні. Офіційний сайт компанії. URL: <http://surl.li/mbsyxv> (дата звернення: 15.10.2025).
12. Kosenko V. Decision support system in planning investment projects. Innovative technologies and scientific solutions for industries. 2018. № 6. С. 113-118. DOI: <https://doi.org/10.30837/2522-9818.2018.6.113>.
13. Мудрак Р. П. Інвестиційне забезпечення харчової промисловості України. Food Industry Economics. 2025. Т. 17, № 1. С. 54—61. DOI: <https://doi.org/10.15673/fie.v17i1.3104>.
14. Офіційний сайт молочної компанії "Галичина". URL: <https://galychyna.com.ua> (дата звернення: 19.10.2025).

15. Офіційний сайт групи компаній "Молочний Альянс". URL: <https://milkalliance.com.ua> (дата звернення: 19.10.2025).

## References:

1. Hrytsenko, L. L. (2012), "The economic essence of investment policy in the context of modern trends in socio-economic development", *Ekonomika rynkovykh vidnosyn*, vol. 9, pp. 155—160.
  2. Hrytsenko, L. L. (2009), "System of investment support for innovative development", *Problemy finansovoho zabezpechennia innovatsijnoho rozvytku* [Problems of financial support for innovative development], SumDU, Sumy, Ukraine, pp. 137—177.
  3. Ivakhnenko, A. V. (2021), "Investment support for the implementation of innovations at an industrial enterprise taking into account risks", Ph.D. Thesis, Economy, NTU "KhPI", Kharkiv, Ukraine, available at: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/54032> (Accessed 15.10.2025).
  4. Kernel (2025), available at: <http://surl.li/hkhyte> (Accessed 15.10.2025).
  5. Roshen (2025), available at: <http://surl.li/fsulxi> (Accessed 15.10.2025).
  6. Matvij, I. and Artymyshyn, Yu. (2024), "Main trends in the implementation of investment projects at the current stage", *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-143>.
  7. Mysiak, I. M., Dizhak, V. V. and Stepas', M. V. (2023), *Naukovi zapysky L'vivs'koho universytetu biznesu ta prava*, vol. 37, pp. 277-283, available at: <https://nslubp.org.ua/index.php/journal/article/view/858> (Accessed 15.10.2025).
  8. MHP (2025), available at: <http://surl.li/phjlvz> (Accessed 15.10.2025).
  9. Prysiashniuk, O., Bezymennyj S. (2021), "Innovative decisions in investment project management", *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 29, pp. 111—116. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-19>.
  10. Fedorenko, I. A., Shkarupa, Ye. O. and Shliaptseva, K. S. (2021), "Investment design as a basis for the formation of investment attractiveness of an industrial enterprise", *Visnyk NTU "KhPI" (ekonomichni nauky)*, vol. 1, pp. 36—40. DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2020.1.36>.
  11. Danone in Ukraine (2025), available at: <http://surl.li/mbsyxv> (Accessed 15.10.2025).
  12. Kosenko, V. (2018), "Decision support system in planning investment projects", *Innovative technologies and scientific solutions for industries*, vol. 6, pp. 113—118. DOI: <https://doi.org/10.30837/2522-9818.2018.6.113>.
  13. Mudrak, R. P. (2025), "Investment support for the food industry of Ukraine", *Food Industry Economics*, vol. 17, no. 1, pp. 54—61. DOI: <https://doi.org/10.15673/fie.v17i1.3104>.
  14. Galychyna (2025), available at: <https://galychyna.com.ua> (Accessed 19.10.2025).
  15. Milk Alliance (2025), available at: <https://milkalliance.com.ua> (Accessed 19.10.2025).
- Стаття надійшла до редакції 21.10.2025 р.*